

CHRON

Občasník Pražského studentského summitu

02 — listopad 2021

Sláva Šaj-hulúdovi
recenze filmu Duna

Muskův Mýtus
Skrytá tvář nejbohatšího muže světa

Klimatická úzkost
Druhý díl seriálu o aktivismu

PROGRAM II. PŘÍPRAVNÉHO SETKÁNÍ

SPOLEČNÁ ČÁST

8:30–9:20

Registrace

9:30–10:50

Zahájení I. přípravného setkání

Vedení projektu - přivítání
Debata o budoucnosti vzdělávání v Česku

MINISIMULACE

9:30–12:00

Minisimulace: Ve jménu Kíma

Pouze pro přihlášené delegáty

11:00–12:00

Semináře

Vendula Kazlauskas
Práce v Europarlamentu, místnost RB 212
(SPECPOL)

Andrea Procházková
Mladí lidé v novinářině, místnost NB B
(UNODC)

Karolína Žákovská
Jak dopadne naše planeta?, místnost NB C
(NATO)

Robert Fremr
Mezinárodní trestní soudnictví, místnost NB A
(UNEP)

Nepanikař
Jak čelit „depce“?, místnost RB 210
(ECOFIN)

Ivo Zelinka
Výstavba armádního pluku, místnost RB 209
(WHO)

12:00–13:00

Pauza na oběd

13:00–16:30

Program v jednotlivých orgánech

4

Honest Guide:
Summití výlet Prahou

8

Seriál
Planeta hoří
Děkujeme, že zachováváte klid

11

Fokus
Muskův Mýtus

14

Kontext
Bez státu anti-digi ránu

16

Polemika
Klima války přenáší,
aneb COP26

18

Kultura
Recenze: Seznamte se, Duna

NÁCKOM SA ČLOVEK NENARODÍ, ANI ANTIVAXXEROM

Určite ste si všimli, že s ohľadom na naše ekologické čítanie sa snažíme presunúť Chron online. Avšak vo vašich srdciach vyhráva print a my to rešpektujeme. No nabadúce možno už nebudeme mať na výber. Epidemiologická situácia a to, čo sa udialo počas protestov 17. novembra naznačuje, že vianočné číslo si možno budete musieť prečítať online.

Prečo? Pretože spoločnosť je rozdelená. Vulgárne urážky na adresu novinárov, zdravotníkov a ďalších ľudí, ktorí držia spoločnosť od kolapsu, nám posúvajú na jazyk mnohé argumenty proti demokracii. To je síce intuitívne, no veľmi škodlivé.

Naša demokracia má zvláštnu tendenciu byť väzňom populistov alebo úplných bláznov. A uväznili sme ju my. Nie tí, ktorí tunelovali a rozvracali štát. Ale tí, ktorí sa znížili na uroveň opozície a venovali ideovým oponentom prízemné urážky. Keď človeka nazvete idiotom, nezačne sa zázračne zamýšľať nad vašimi argumentami.

Na Slovensku sa hovorí, že s náckom sa nediskutuje, dôležitejšie je uvedomiť si, že náckom, rovnako ako anti-vaxxerom, sa človek nerodí, ale stáva. Stane sa ním oveľa skôr, ak mu niekto za jeho názor bude neustále nadávať, pretože si nenájde skupinu ľudí, ktorá ho vezme medzi seba. Cestou k lepším zajtrajškom nie je obmedzovanie volebného práva, je to porozumenie, prečo sa spoločnosť polarizuje. To stojí veľa námahy a ešte viac empatie, no prináša výsledky. Tí, ktorí kričia, že za vakcínami stojí globálne spiknutie sú len hlasná menšina. V skutočnosti sa ľudia nedajú očkovať, pretože sa boja. Boja sa, pretože niekto, koho považujú za vzdelaného, im povedal, že umrú, že stratia slobodu, ale to je ťažké priznať. Je správne považovať ľudí, ktorí sa boja, že svojich najbližších nechajú samých za zlých? Sú hlúpi ak tomu uverili? Ťažko povedať, skôr na tom nezáleží. Myslite na to, keď vám bude najbližšie váš ezo-člen rodiny predávať kameň, ktorý vás vylieči z očkovania alebo vás budú presviedčať, že vakcína zabíja. A myslite aj na to, že aj pandémie jedného dňa skončí, no naša spoločnosť bude rovnako rozvrátená aj na ďalších témach.

V skratke, buďte na seba lepší, naštudujte si fakty a pre lásku božiu, ak ešte nie ste, zaočkujte sa, nech pre Vás ten Chron môžeme robiť aj naďalej.

DANIEL BALÁŽ

šéfredaktor

HONEST GUIDE: SUMMITÍ VÝLET PRAHOU

FILIP LUPJAN
redaktor

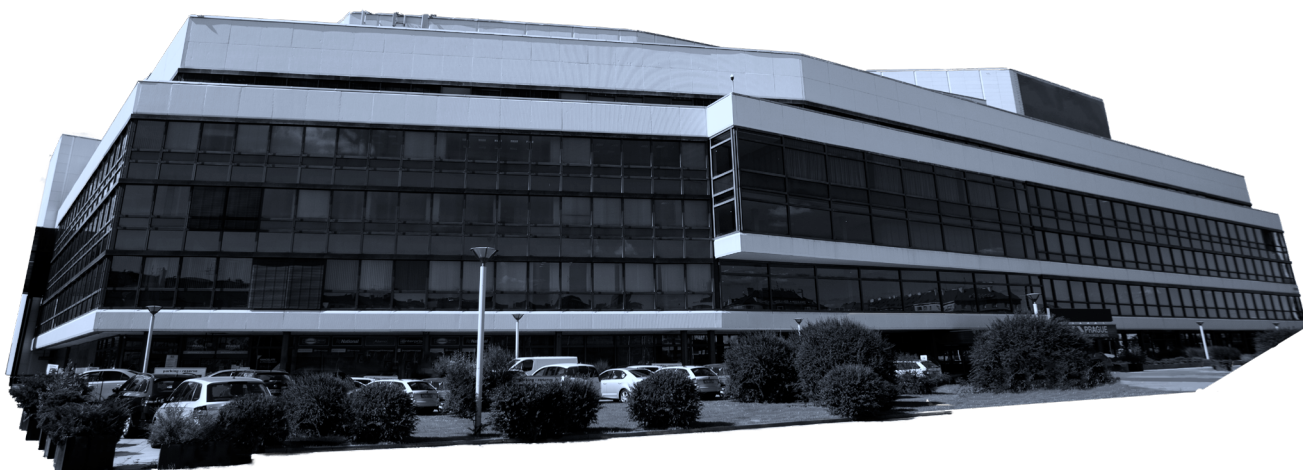
Druhý workshop je zde a my vám přinášíme naše tipy na summití výlet Prahou! Pokud chcete v Praze strávit čas i jinak než na summitu, plánujete zůstat i na neděli nebo naopak přijet o den dříve, rozhodně se vám budou hodit naše tipy na místa, která jsou se summitem spojena. Můžete tak poznat spoustu zajímavých lokalit souvisejících se se summitem souvisí a odškrtnout si je ze seznamu navštívených míst v Praze.

KONGRESOVÉ CENTRUM PRAHA

Jednou z nejvýznamnějších budov spjatých s Pražským studentským summitem je Kongresové centrum Praha. Jedná se o neofunkcionalistickou budovu poblíž stanice metra linky C Vyšehrad. Místo dříve známé také pod názvem Palác kultury, zkráceně Pakul či Lidojem, slouží dnes jako prostor pro konání různých konferencí či obchodních a politických setkání. A Summit není výjimkou. Tradičně se zde koná závěrečná konference.

Výstavba budovy byla zahájena v roce 1976 a dokončena roku 1981 a až do pádu komunistického režimu se zde scházel Ústřední výbor Komunistické strany Československa. V místnosti, kde k těmto schůzkám docházelo, se dnes setkává náš modelový orgán Rady bezpečnosti. Po Sametové revoluci zde také probíhalo jednání o formování první polistopadové vlády.

Jedná se tak nejen o místo spojené s Pražským studentským summitem, ale také o budovu s bohatou historií a zajímavou architekturou.

HOTEL AMBASSADOR

Tato budova se nachází ve spodní části Václavského náměstí u stanice metra Můstek. Její historie sahá až do roku 1912, kdy sloužila jako obchodní dům. Následně byla roku 1922 přestavěna na hotel, jehož podoba zůstává do dnešních dní vesměs nezměněna. Hotel je postaven ve stylu pozdní secese a art deca. V roce 1924 byl k budově Ambassadoru připojen také vedlejší hotel Zlatá Husa.

Zajímavostí je, že budova se v roce 1958 stala kulturní památkou České republiky.

Toto místo je také silně spjato se summitem. Obyčejně zde v hlavním sále probíhalo slavnostní zahájení závěrečné konference. Výjimkou se stal až XXV. ročník, kdy mělo slavnostní zahájení proběhnout v kostele Svaté Anny, nicméně kvůli covidovým restrikcím se tak nakonec nestalo.

KOSTEL SVATÉ ANNY

Gotický kostel z 1. poloviny 14. století, dnes taktéž známý jako Pražská křižovatka, se nachází poblíž Zlaté ulice na Starém městě. Postaven byl roku 1330, a ač architekta nejsme schopni určit, víme, že donátory byl Jan Lucemburský a jeho žena Eliška Přemyslovna.

Jako kostel sloužila budova až do roku 1782, kdy byla přestavěna na bytový dům a tiskárnu. Roku 1958 byl kostel stejně jako Hotel Ambassador prohlášen za kulturní památku. Od roku 2004 je vlastněn Národním divadlem.

Alternativní název Pražská křižovatka je odvozen od názvu nadace Dagmar a Václava Havlových, kteří toto místo využívali jakožto kulturní centrum.

SMETANAQ

Posledním místem, které bych vám rád představil, je Dům SmetanaQ. Jedná se o budovu na adrese Smetanovo nábřeží 334/4, ve které naleznou zalíbení zejména milovníci umění.

V nejvyšším patře se nachází SmetanaQ Gallery, kde se konají různé vernisáže, přednášky či workshopy. Dále se zde nachází ateliéry, ve kterých tvoří a představují svá díla mladí designéři s různým zaměřením a nesmí chybět ani Deelive design store, což je největší obchod s českým designem ve střední Evropě.

Toto místo je však se Summitem spojeno zejména díky kavárně, kterou naleznete v přízemí budovy. Jedná se o prostorný, prosvětlený podnik s prvotřídní kávou, čaji a zákusky, kde jsem se kdysi scházel se svojí delegací a probírali jsme naše stanoviska na rozličné body agendy. Návštěva je tak skvělou možností nejen zakončit tento výlet u dobré kávy, ale také třeba probrat strategie na budoucí jednání.

Doufám, že se mi vás povedlo nalákat na některá summití místa v Praze, která můžete s přáteli navštívit. Vaše účast na summitu je tak skvělou příležitostí nejen pro váš osobní rozvoj v oblastech diplomacie a mezinárodních vztahů, ale také skvělá příležitost poznat některé skryté krásy našeho hlavního města.

PLANETA HOŘÍ. DĚKUJEME, ŽE ZŮSTÁVÁTE KLIDNÍ

ANNA MARIE PODLIPNÁ
redaktorka

Vítejte na planetě Zemi v roce 2021. Planetě, která na Sibíři nebo v Amazonii doslova hoří pod nohama, kde ledovce tají nevídanou rychlostí a lesy jsou likvidovány rychlostí několika desítek fotbalových hřišť za minutu. Planetě, která se pro mnoho živočišných druhů postupně stává neobyvatelnou a nesmiřitelně rozhádané skupinky jejích lidských obyvatel to sledují v přímém přenosu, zatímco se navzájem titulují nálepkami popíračů reality a ekoteroristů.

Je vám z toho úzko? Pak nejste výjimkou. Pojmy jako klimatická úzkost nebo environmentální žal jsou v psychologii uznávaným fenoménem, a podle nedávno zveřejněného výzkumu v časopise Nature se s pocity strachu, smutku nebo bezmoci v souvislosti se změnami klimatu potýká až 68 % mladých lidí.

A ať už mezi ně patříte nebo ne, podle všech dostupných informací rozhodně nejsou tyto dvě třetiny skupinou, která by si zbytečně přidělávala starosti. Jak vyplývá i z poslední zprávy IPCC, výhledy pro budoucnost nejsou zdaleka povzbudivé. Pocit úzkosti, ohrožení a z něj vyplývající paniky, je tak do velké míry očekávatelnou reakcí na to, co se ve světě děje. A znakem toho, že se vám ještě nepodařilo zcela upadnout do apatie.

Proč kolem sebe ale přesto potkáváme tolik zdánlivě netečných lidí? A jak přetavit klimatickou úzkost v něco užitečného? To se vám Chron pokusí přiblížit v následujícím článku.

JE ČAS NA PANIKU!

Panika umožňující přežít

Předně: To, že vám současná situace dělá starosti není projevem zbabělosti, ale výsledkem dlouhého evolučního „programování“.

Pocit ohrožení je přirozenou reakcí na blízké nebezpečí, pocit který mimo jiné může za to, že se lidský druh zvládl dnešních dob vůbec dožít. Panika nás upozorňuje na to, že je potřeba něco změnit a probouzí v nás potřebu hledat řešení problému. Také nás motivuje ke spolupráci s ostatními – vzpomeňme si, jak rychle se společnost dokázala semknout a poskytnout potřebnou pomoc třeba po letním tornádu na Moravě. Sama o sobě nás tedy panika nezachrání, ale může nás přimět k tomu, že se konečně začneme zabývat tím, co ji způsobuje.

Dlouhodobá hrozba

Proč ale tolik lidí i přesto nic nedělá? Lidský mozek má obecně nejlepší kapacitu reagovat na okamžitá a krátkodobá nebezpečí. S klimatickou krizí je ovšem ta potíž, že ač je naprosto nesrovnatelně důležitější a nebezpečnější, než jeden incident s tornádem, je to ohrožení, které je neustále přítomné a my se v něm musíme naučit žít. Často raději odvracíme zrak od toho, co je příliš děsivé, nemá to snadné řešení a současně je zdánlivě daleko v čase či prostoru. A odtud už zbývá jen krůček k ignoraci.

Navíc, důsledky našich nynějších rozhodnutí se často projeví až za velmi dlouhou dobu – a možná ani nedopadnou přímo na nás. To může vést k iluzi toho, že se vlastně zas o tolik nehraje, nebo že se naše činy v mase lidí ztratí. Sebevětší lhostejnost v rámci zachování psychického zdraví ale nevymaže ani samotné problémy, ani naši spoluzodpovědnost za jejich řešení.

Jak se z toho nezbláznit?

Ač je tedy úzkost do jisté míry opodstatněná, nijak to nevyklučuje fakt, že nás může paralyzovat nebo načas vyřadit z běžného života. Hodí se tedy vědět, co dělat pro to, abychom se z toho úplně nezbláznili.

K překonání úzkosti doporučujeme webovou stránku Climate and mind. Ta se věnuje dopadu klimatické změny na psychiku a najdete zde spoustu rad, jak s klimatickou úzkostí pracovat. Můžete také zhlédnout krátký dokument ČT ze série Nedej se! o environmentálním žalu. Za přečtení stojí i text psycholožky Z. Voštové Psychická (ne)pohoda v době sucha a co s tím nebo článek The Guardian How scientists are coping with „ecological grief“, který poukazuje na fakt, že se klimatická úzkost nevyhýbá ani největším odborníkům.

NENÍ TO FÉR! PROČ ZROVNA MY?

Otázka, která spolu s klimatickou úzkostí často vystává. Proč jsme zrovna my tou generací, která u toho všeho bude muset být? Klimatická změna je do velké míry důsledek rozhodnutí, která nikdo z dnešních mladých neudělal. Rozhodnutí učiněných dávno předtím, než tihle lidé vůbec existovali a byli schopni o nich přemýšlet, natož se k nim vyjádřit. Ale to, že něco není naší vinou neznamená, že to není náš problém.

Zároveň narozdíl od mnoha předchozích (a možná budoucích) generací žijeme v době, kdy máme k dispozici potřebné informace a zároveň ještě šanci něco změnit. Místo litování se tak můžeme celou situaci vnímat jako výzvu, jak co nejlépe naložit s časem, který máme k dispozici.

Ať už to budeme nebo nebudeme my, na koho klimatická změna dopadne nejhůře, naše nynější rozhodnutí ovlivňují budoucí životy nejen nás samotných, ale i našich dětí a vnoučat. Tak se koukejme snažit, ať jsou ta rozhodnutí co nejlepší.

CO DĚLAT, KDYŽ NEMŮŽU VOLIT?

Často hovoříme o tom, že moc k uskutečnění nutných systémových změn mají vládnoucí představitelé jednotlivých zemí. Klimatická změna je ale problém přesahující délku jednoho volebního období a v předvolební kampani často nepůsobí jako téma, které naláká nejvíce voličů. Jak se ale mladá generace může vyjádřit k naléhavým tématům, když jí zákony účast na volbách z principu neumožňují? Možností je hned několik.

1. Volte peníze

Pokud ještě k těm „opravdovým“ volbám nemůžete, znamená to, že svůj názor nemůžete projevit jinak. Prostor pro vlastní zodpovědnou volbu totiž máte i mimo volební místnosti. Svůj význam má i to, jak trávíte svůj čas každý den, jak utrácíte svoje peníze nebo na co klikáte. Jedním ze způsobů, jak se na změně podílet, je tak „volit penězi“ – to znamená přemýšlet o tom, v čí kapse nakonec skončí a jaký to bude mít dopad na svět kolem nás.

Je třeba se začít pořádně zamýšlet nad tím, zda některé věci opravdu potřebujeme, co to stálo, aby se dostaly až k nám, a kdo na tom nakonec vydělá. Neúnosná míra konzumerismu je totiž jednou z věcí, která nás do současné situace dostala. A už jenom proto se vyplatí dvakrát přemýšlet před tím, než si pořídíme desáté tričko z řetězce nebo nový mobilní telefon potřetí za dva roky. Nekupovat si další věci navíc doslova nic nestojí.

Peníze ale můžeme utrácet i způsobem, který podpoří smysluplné projekty. Ať už se rozhodneme podpořit svým darem nějakou organizaci, která svůj výdělek věnuje na boj se změnami klimatu (za všechny zmiňme třeba udržitelný webový prohlížeč Ecosia, který ze svých výdělků zvládl vysadit už 137 milionů stromů tam, kde je to potřeba), nebo

podpořit konkrétní sbírku, vaše peníze můžou místo dalšího ničení planety posloužit opaku.

Bude to ale dost? Pochybnost, jestli je používání kovových brček, veganské burgery a nakupování v sekáčích opravdu to maximum, kterým můžu jako jednotlivce přispět k odvrácení katastrofy, občas asi zachvátí každého z nás. A na některé problémy je zkrátka pořád ještě potřeba upozorňovat.

2. Volte nohama

Jedním z nejdůležitějších impulzů může být zjištění, že v tom nejsme sami. A jak naznačuje už v úvodu zmiňovaný výzkum, sami v tom opravdu nejsme. Velkým povzbuzením pro nás tak může být, když si o současných problémech popovídáte s někým v našem okolí.

Pocit osamění mohou pomoci rozptýlit i veřejně viditelné akce jako protesty, stávky nebo happeningy ve veřejném prostoru, které nabízí možnost na vnímané problémy upozorňovat společně s druhými. O akcích organizací jako je Fridays for future, Limity jsme my nebo Extinction Rebellion jste z médií určitě zaslechli. Pokud cítíte potřebu přitáhnout pozornost k problematice klimatu a zvýšit společenský dosah protestů, dorazit a „volit nohama“ je dobrým způsobem, jak toho dosáhnout. Některé výzkumy naznačují, že k odstartování velké společenské změny stačí, aby se do nenásilných protestů aktivně zapojilo 3,5 % obyvatelstva. Vzpomeňme si na to příště, až si budeme říkat, že naše účast stejně nic nezmění.

3. Dejte se do práce

K úplnému vyřešení klimatické krize ale nestačí, aby se dostatečně velká část lidí pouze shromáždila na náměstí nebo poslala panovníky pod gilotinu. Právě naopak. Problém vyžaduje soustavnou a dlouhodobou práci, často bez okamžité viditelných výsledků. I tady platí, že nejlepší výsledky dosáhneme tehdy, když dokážeme využít naši schopnost spolupracovat. A aktivních lidí naštěstí není tak málo, jak by se mohlo zdát.

Spolků, kde je možné se zapojit jednorázově nebo dlouhodobě jako dobrovolník, je na místní i celonárodní úrovni mnoho. Za všechny zmiňme třeba hnutí Greenpeace nebo Arnika. Přehled spolků nabízí třeba Klimatická koalice, která propojuje jednotlivé iniciativy, odborníky a informace tak, aby byly dobře dohledatelné a zároveň nabízí i konkrétní tipy, jak se zapojit. Podobnou iniciativou je i Zelený kruh. Přímo ve svém okolí nabízí možnost angažovat se Český svaz ochránců přírody, a to v rámci jednotlivých místních organizací. Můžete se také stát koordinátorem v rámci projektu Živá krajina bojujícímu proti suchu, přispět k tomu, aby bylo město využitelné pro chodce se spolkem Pěšky městem nebo uskutečnit úklid v rámci akce Uklidme Česko.

Pokud byste rádi sami odstartovali nějakou aktivitu,

SERIÁL

ale nevíte jak, je tu pro vás Škola občanské iniciativy pořádaná hnutím DUHA, která účastníky přímo učí, jak pořádat veřejné občanské kampaně, pracovat s médii, zapojovat dobrovolníky, získávat na svoji činnost prostředky a sdílet s ostatními své zkušenosti.

Zajímavou možností je i projekt Hra o klima která na problémy zachování biodiverzity, adaptace a zmírnění dopadů a klimatické spravedlnosti poukazuje netradičním způsobem, tzv. gamifikací – tedy pomocí projektů obsahujících prvky hry. Činnost tak zahrnuje aktivity pro veřejnost spojené třeba s geocachingem a deskovými

hrami, ale i výstavy v muzeích a divadelní hry. Iniciativa má i svůj projekt Young ambassadors, díky kterému se mladí lidé mohou aktivním způsobem zapojit do šíření povědomí o klimatických problémech ve svém okolí.

I když nás tváří v tvář hrozícím změnám možná svírá úzkost, možností, jak ji překonat nebo využít jako impuls, je mnoho. Mluvme spolu o tom, z čeho máme strach a hledejme způsoby, jak svůj čas, energii a peníze rozumně investovat do něčeho, co má smysl. Možností, ze kterých si lze vybrat, je opravdu hodně. Jak se zapojíte? To už na vás.

.....

MUSKŮV MÝTUS

STANISLAV KAMENICKÝ
redaktor

Elon Musk je bez nejmenších pochyb jednou z nejlivnějších osob na celé planetě. Skvělý inovátor, vizionář, myslitel a idol mnoha mladých lidí, který žene lidstvo vpřed ke kosmické budoucnosti. Navíc je vtípný a přístupný běžnému člověku. Tak se alespoň prezentuje. Jakýá je ale skutečnost pod touto fasádou?

Jeden ze základních prvků, na kterých si Elon Musk staví, je image jakéhosi „self-made mana“. Na twitteru a jiných sociálních sítích se dosti vehementně ohrazuje proti levicovým politikům, kteří navrhuji zvýšení daní pro financování sociálních programů (v době psaní článku takto cílil např. na Bernieho Sanderse), a dlouhodobě a hlasitě se veřejně staví proti dotacím pro byznysy. Tento postoj mu nicméně vůbec nebránil stát se jedním z největších příjemců vládních dotací nejen během koronavirové krize, ale zvláště během raných let svých nejznámějších podniků – Tesly a SpaceX, které jsou téměř doslova vybudované na penězích daňových poplatníků. I dnes mají tyto podniky čich na vládní dotace a využívají je, kde je to jen možné (někdy až moc agresivně, v Německu byly dotace soudně odebrány kvůli podvodům). Elonova mediální persona toto ovšem úspěšně zastírá.

Odporem k dotacím a levicové politice si Musk záměrně vytváří auru soběstačnosti, kterou podporuje svým vlastním životním příběhem – skromný programátor, který vzešel z ničeho, vsadil své živobytí na vizionářské nápady a dobrý management a vypracoval se tak na světového magnáta. Což by byl sice hezký příběh – opravdu inspirativní, kdyby byl ovšem pravdivý.

Chudé začátky?

Přes častá tvrzení, že riskoval v začátcích vše, Muskovi nikdy nehrozilo vážné finanční riziko. Pochází z nesmírně zámožného prostředí. Jeho rodiče bohatli v apartheidním prostředí Jihoafrické republiky, zaplatili mu za cestu do USA i vzdělání a Musk měl pro případ nouze vždy finanční zálohu.

Muskův projekt vyústil v Zip2, internetový guide pro novináře, který úspěšně prodal, a poté se vydal na finanční pole. Jeho první pokus v podobě stránky X.com nebyl příliš úspěšný, nicméně se záhy rozrostl ve známý systém převodu peněz PayPal, kde se Musk nakonec vypracoval na výkonného ředitele.

Už v tomto období se ovšem ukazovaly klasické známky

Muskova manažerského stylu – přílišný micromanagement, urážky, výlevy hněvu a podobně. Ukázaly se také některé více predátorské stránky Muskova podnikání – PayPal ve svých začátcích neblaze proslul uzavíráním malých účtů a ponecháním si jejich peněz. Musk byl nakonec kvůli nekoherentní obchodní strategii odstraněn z pozice výkonného ředitele, nicméně stále vydělal více, než sto milionů dolarů z prodeje PayPalu eBayi v roce 2002.

VIZIONÁŘ, NEBO TVŮRCE KULTU?

Musk sám sebe zbožňuje prezentovat jakožto vizionáře, ne-li přímo jako jakéhosi techno-mesiáše (viz jeho vyjádření o tom, že ho možné zdanění rozptyluje od šíření světla lidského vědomí ke hvězdám). Musk má ovšem jen velmi omezenou kvalifikaci pro téměř všechny oblasti, do kterých se montuje – má bakalářský titul v ekonomice a fyzice, kariérně se pak krátce věnoval studiu uchovávání energie (Tesla je tedy asi nejbližší jeho zaměření). Skutečně Elonovo vizionářství spočívá v neuvěřitelné schopnosti vybudovat si kult osobnosti.

Moderní Elon Musk jakožto osobnost, kterou známe dnes, se začal vytvářet až okolo roku 2008, kdy téměř plně převzal vedení Tesly, do které investoval. Hodí se zmínit, že poté, co měla automobilka debut svého prvního modelu a Musk nebyl v tisku ani zmíněn (vcelku poprávu, nelišil se od jakéhokoliv jiného investora), vyhrožoval Elon Tesle, že odřízne veškeré financování. Údajně také prý záměrně brzdil rozvoj společnosti vlastními požadavky, aby tak donutil tehdejší vedení odejít, což se mu nakonec povedlo. Už zde začíná být zřejmé, o co Muskovi šlo. A kult osobnosti se začal tvořit.

Odbočme na chvíli od Tesly a podívejme se na Muskovo vizionářství a to, co on sám proklamuje jako svou misi. Elon se rád prezentuje jako inovátor, který stojí za myriádou nových a odvážných projektů, které vyzývají naše tradiční chápání toho, co technologie a lidská mysl dokážou. Při trochu bližším pohledu ovšem vyjde najevo, jak málo toho ví.

Šířitel dezinformací

Sám Musk poskytl krásnou ukázkou svých nedostatků, když v březnu 2020 tweetnul: „Na základě současných trendů bude v USA v dubnu nula nových případů“ – predikce, která trochu nevyšla. Muskovo chování během pandemie bylo obecně bizarní, když široce šířil dezinformace o koronaviru a jeho léčbě. Jde však jen o nejvíce viditelný symptom nedostatku Muskovi odbornosti v oborech, kde se staví do čela pokroku. Můžeme to ilustrovat na jednom z jeho projektů – Loop (neplést s Hyperloop, jiný, podobně problematický projekt, u jehož kořenů Muska také najdeme).

Loop má být revolucí v městské dopravě – systém transportace aut pod ulicemi, čímž se má uvolnit prostor na povrchu a ulevit zácpám. Zní to sice jako hudba budoucnosti, celý projekt nicméně od začátku čelil neúprosné kritice téměř každého městského plánovače. Systém nabízí jen malou kapacitu oproti alternativám, jako je metro, a není logisticky možné, aby dosáhl požadovaných rychlostí. Riziko katastrofy v tunelu při požáru je výrazně větší než u metra a navíc základní problém stejně neřeší, jen ho přesouvá jinde, protože auta se někde opět musí dostat na povrch (navrhované propojení podzemních garáží je z celkem pochopitelných majetkových a logistických důvodů neproveditelné). Ve zkratce – je to metro, horší, ale s hezkými světýlky.

Iluze Marsu

V kapitole o vizionářství nelze nezmínit SpaceX. První soukromou firmu, které se podařilo skutečně prorazit ve vesmírném podnikání. A její úspěch se nedá popřít. Zároveň je ale z Muskova pohledu trochu paradoxní.

Jedná se o společnost z Muskova impéria, která více závisí na vládních dotacích – i přes Muskův odpor k nim. A pravděpodobně není lepší společnost, kde by rozdíl mezi jejím úspěchem a Muskovým podílem na něm, byl lépe vidět. Musk, jak bylo zmíněno výše, má minimální expertízu v téměř všech oblastech, ve kterých SpaceX operuje, a přesto se podle Muskových veřejných projevů zdá, jako by on sám stál za raketami a jejich designem. Samozřejmě, to je hloupost – Muskovo působení ve společnosti se omezuje na management, velmi často až intruzivní a zbytečný.

SpaceX také zaujímá roli vůdce Muskovy dlouhodobé vize – multiplanetárního lidstva založeného kolonizací Marsu. Tato vize je asi jedna z nejlepších iluzí, které kolem sebe Elon vytvořil. Je nádherně jednoduchá, zní krásně a velmi těžko se jí oponuje – koneckonců, kdo by chtěl bránit rozvoji lidstva. Stejně jako u mnoha dalších Muskových projektů je ale potřeba kritického pohledu.

Kolonizovat Mars je záležitost, která je z praktického hlediska takřka neproveditelná. Tamní prostředí je zkrátka příliš nehostinné. Ano, teoretické možnosti existují, ale všechny zahrnují prostředky, které ani Musk nemá k dispozici a zaberou stovky let. Muskovi se tak ale velmi úspěšně

daří nabízet alternativní řešení klimatické změny na Zemi, ke kterému Elon sám svým impériem založeným do značné míry na automobilovém průmyslu, příliš nepomáhá, ačkoliv se všechny snaží přesvědčit o opaku.

Tesla – neekologická a predátorská

Muskovým největším úspěchem je nepochybně právě automobilka Tesla, kterou pod svým vedením proměnil z malé, specializované firmy v globální fenomén. Nikdo nemůže popírat, že úspěch Tesly je obrovský. Její auta vypadají dobře (dle osobního názoru autora až na Cybertruck), jsou relativně dostupná, mají širokou výbavu a nepochybně pomohly konstrukci veřejného obrazu elektrických aut.

Mají samozřejmě své mouchy, které podporovatelé Tesly rádi opomíjejí (jako vysoká nehodovost, nebezpečné požáry, nespolehlivé komponenty nebo softwarová selhání), obecně se ale dá říci, že jsou to vcelku ucházející auta. Stejně jako u SpaceX za úspěchy i neúspěchy ovšem nevděčíme Muskovi, ale inženýrům a dělníkům v továrnách, kteří auta navrhuje a sestavují. Co je ovšem na Tesle nejvíce působivé, je právě její schopnost být tak úspěšná, přestože nezvládá splnit téměř žádný z cílů, které Musk veřejně vytyčuje.

Tesla konzistentně nezvládá vyrobit tolik modelů, které plánuje a pohádkově plně autonomní řízení je stále hudbou budoucnosti, přestože ho Musk sliboval už na rok 2018. Velmi ironický je význam Tesly v environmentální rovině. Musk sám Teslu propaguje jakožto řešení klimatické změny a zlepšení kvality života, nicméně gigafabrik, ve kterých se auta vyrábějí, nesplňují environmentální regulace, superchargery používají z velké části fosilní paliva a těžba lithia, kterou auta vyžadují, také zrovna zeleně nevoní (nehledě na obvinění ze zneužívání dětské práce v lithiových dolech).

Pracovní podmínky v Tesle jsou také obecně špatné a Muskův chaotický a dominující přístup k střednímu managementu je taktéž neblaze proslulý. Běžní dělníci v Tesle jsou mu rovněž často nepřímo vystaveni. Tesla nehlásí, kolik pracovních úrazů její dělníci utrpěli – podle počtu převozu do nemocnice se ovšem zdá, že neobvykle mnoho. Bývalí pracovníci Tesly pracovní podmínky přirovnávají ke sweatshopům a stěžují si na neadekvátní platy. Celý problém je navíc zesílen tím, že Tesla a Musk osobně jsou známí boříči odborů, a pracovníkům tak chybí hlas.

Tesle také není cizí predátorské chování – jako například takzvané tiché recally, během kterých Tesla provádí kritické opravy vyžadované nekvalitními komponenty a obecně špatnou bezpečností. To vše maskuje jakožto opravy z dobré vůle, samozřejmě až poté, co zákazníci podepíší dohodu o mlčenlivosti. Leaknuté e-maily rovněž potvrdily, že Tesla si byla už v roce 2012 vědoma toho, že prodává automobily, u kterých hrozí nebezpečí katastrofických požárů.

Nicméně, Muskova osobnost a schopnost v PR spolu s téměř nábožensky oddaným následováním na sociálních sítích zatím Teslu uchránily od vážnějších dopadů všech těchto jednání.

ČLOVĚK Z LIDU, NEBO VYCHYTRALÝ STRATÉG?

Jak už bylo naznačeno, nezákladnější věcí, ve které je Musk výtečný, je PR. Elon na svých sociálních sítích interaguje s fanoušky, sdílí memes a objevuje se v populárních seriálech. Podařilo se mu vytvořit si kolem sebe mýtus muže z lidu, z někdy až fanatickým následováním, který lidstvo vede nebojácně vpřed a své oponenty rámuje jakožto překážky na cestě k pokroku. Jeho neúspěšné projekty jsou mezitím tiše mazány ze stránek a skrz chaotické vedení si zahrává s živobytím lidí, kteří mu bezmezně věří. Jeho po-

stavení je natolik silné, že ačkoliv čelil několika skandálům kvůli podvádění akcionářů, nikdo nemá na to ho sesadit. Vytvořit si takovou aureolu kolem sebe se opravdu jen tak někomu nepovede.

Jak tedy na tuto osobnost nahlížet? Elon Musk je bezpochyby jedním z neúspěšnějších PR marketerů v dějinách trhu, ale pak už jen o málo více. Není to vizionář, není to inovátor. Oslavujme úspěchy, které skrz něj dosáhli brilantní myslí v jeho firmách. Nezapomínejme ovšem na kritický pohled na jejich šéfa.

BEZ STÁTU ANI DIGI-RÁNU

ESTHER HYHLÍKOVÁ
redaktorka

Kosovo je stále zcela neuznané, to už všichni víme. Co to ale znamená pro kosovské uživatele internetu? Pandemie vykrystalizovala mimo jiné problém, který dosud značná část veřejnosti přehlížela. Kosovo nemá vlastní doménu. Není ani digitálně suverénní, to už ale také není žádná novinka. Problém nastává ve chvíli, kdy se naše životy přesunuly z velké části do online prostoru...

Socha Billa Clintona, boulevard George W. Bushe, ulice Boba Doyle, obchod s oblečením, který prodává pouze kosovské tílky, jaké nosí Hillary Clinton. Vítejte v Kosovu. Malá balkánská země, která má dle devadesáti sedmi členských států OSN právo na to, aby letos oslavila třináct let od vyhlášení nezávislosti.

Za kosovskou nezávislost se viditelným způsobem zasadila právě prezidentská administrativa Billa Clintona, a tak lze bez nadsázky říci, že se jedná o nejvíce pro-americkou zemi světa. Proto americké názvy ulic a všudypřítomné americké vlajky. Státy, které podporují národnostní sebeurčení kosovského lidu, jsou vřele odměňovány názvy ulic a návštěvníci jsou zde vítáni s otevřenou náručí. Státy, které naopak Kosovo neuznávají, jsou velmi okatě přehlíženy.

404. That's an error.

Kosovo was not found on this server

DIGITÁLNÍ SUVERENITA

V příštinské národní knihovně visí mapa, kde jsou státy, jež zemi neuznávají, obligátně vyznačeny šedou barvou. Mapa si bere na paškál také další kosovskou křivdu – digitální reprezentaci mezinárodního společenství. Kosovo totiž nemá zaregistrovaný kód národní domény nejvyššího řádu, jež digitálně reprezentuje každé mezinárodně svrchované území a stát.

Například: Obyvatelé sousedící Černé Hory hrdě brouzdají od roku 2006 po internetu s doménou.me, Srbové od roku 2010, kdy došlo ke zrušení jugoslávské internetové domény.yu, pod značkou.sb. Přidělení takové domény ovšem neznamená pouze digitální uznání suverenity daného území. Její absence má také velmi reálné dopady na lidské životy.

Každý počítač má totiž svou IP adresu, která označuje zemi, ve které se nachází. Kosovo ovšem takové označení nemá, a tak jsou IP adresy místo toho propojeny s jinými zeměmi – obvykle s těmi nejbližšími uznanými. To znamená, že IP adresy počítačů v Kosovu se zobrazují jako on-line v Albánii, Severní Makedonii nebo Srbsku. Neexistuje snadný způsob, jak rozpoznat a sjednotit všechna internetová připojení, která se v Kosovu nachází.

CELÁ ZEMĚ OFFLINE

Obyvatelé se pak potýkají s licenčními problémy od softwarů až po filmy, kosovští podnikatelé mají svázané ruce při on-line marketingu lokálních firem, zahraniční investoři mají ztížený přístup k on-line distribuci svých produktů od VOD platform počínaje a e-shopy konče. V době pandemie, kdy se většina služeb přesunula do digitální sféry, se jedná o nemalé komplikace. Nehledě na to, že má celé Kosovo celkově ztížený proces digitalizace. Dokonce i obyvatelé podobně neuznané Palestiny mají svoji doménu.ps. Tak proč Kosovo na přidělení té svoji stále čeká?

ZASE TO OSN

Výše zmíněnou mapu do prostorné knihovni haly vyvěsila aktivistická skupina „Doména pro Kosovo“. Právě ta ve své kampani daný problém vysvětluje a agituje za registrování kosovské domény. ICANN, organizace, která uděluje státům domény, má ovšem několik kritérií, která musí země splnit, aby doménu nejvyšší úrovně získaly.

Pro přidělení je nutné uznání ze strany Mezinárodní organizace pro standardizaci (ISO). To zase závisí na uznání ze zdrojů OSN, jakým je například Bulletin názvů zemí, který v současnosti Kosovo nezahrnuje. Digitální suverenita se tak znovu střetává se suverenitou státně-územní. Dokud nebude Kosovo plně uznaným státem ze strany OSN, musí své stránky registrovat jinde. Třeba s americkou doménou.com, nebo globálnějším.net.

A co na to Bill Clinton? Vzhledem k tomu, že svoji sochu už má vztyčenou a digitální reprezentaci své sochy nepotřebuje, protože má vlastní twitterový účet, velkoryse nechává Kosovo využívat doménu americkou.

.....

•

KLIMA VÁLKY PŘENÁŠÍ, ANEB COP26 V GLASGOW

MICHAEL DOUŠA
redaktor

Nepochybně největší událostí mezinárodní politiky za poslední měsíc byla konference o klimatu COP26. Co se dohodlo? Co ne? A na čem se stále musí pracovat, aby byla odvrácena klimatická katastrofa?

CO JE TO COP26

COP, kromě populárního účesu, zkracuje anglické „Conference of Parties“, což můžeme volně přeložit jako Konference stran. Jedná se o každoroční setkání zástupců 200 států, kteří na něm řeší jediné – klima. Změny klimatu jsou neoddiskutovatelné a země se v průměru otepluje. Možná si z hodin zeměpisu vybaví Pařížskou dohodu, která vešla v platnost v roce 2016, před pěti lety.

Tehdy se světovůdci dohodli, že každých pět let země zhodnotí svoje cíle snižování emisí skleníkových plynů, primárně CO₂, aby se udrželo oteplování pod 1,5 stupně Celsia od průměru. Toho chtějí docílit prostřednictvím uhlíkové neutrality do roku 2050. Také se dohodli, že se každých pět let setkají. Tento čas nastal a přes pětadvacet tisíc delegátů zastupujících 200 zemí světa se potkalo po šestadvacáté, tentokrát ve skotském Glasgow.

K ČEMU JE TAKOVÉ SETKÁNÍ DOBRÉ?

Cílem COP je dosáhnout dohody všech států na rezoluci, která stanoví světovou agendu v boji proti klimatické změně. V průběhu tvrdých vyjednávání by se tak mělo dospět k dokumentu, s nímž budou moci všechny státy souhlasit, a budou se jím proto řídit, ačkoliv nebude právně vymahatelný.

Dle očekávání by mělo dojít ke shodě na masivním snížení emisí skleníkových plynů a vyspělé státy by měly být vyzvány k finančně podpoře států méně vyspělých, aby i ty dokázaly bojovat proti klimatické změně, která se dotýká, a ještě dotkne, celého světa.

KLIMA I EKONOMICOU VÁLKU PŘENÁŠÍ

K překvapení mnoha zúčastněných došly Spojené státy americké a Čínská lidová republika k bilaterální dohodě, prostřednictvím níž hodlají spolupracovat v boji proti klimatické změně. V této deklaraci se zástupci ČLR a USA dohodli na tom, že budou spolupracovat na přechodu k zelené energii, dekarbonizaci nebo také snížení emisí metanu a zemního plynu.

USA i Čína jsou největší světoví znečišťovatelé ovzduší, každoročně společně vyprodukují přes 16 megatun CO₂, což je téměř polovina všech světových emisí. Ačkoliv je ČLR poněkud zdrženlivá, co se dlouhodobých cílů týče (uhlíkovou neutralitu plánují až v roce 2060 namísto obecně sjednaného termínu o dekádu dříve), na krátkodobé cíle zjevně má o něco jiný názor

DEFORESTACE PO ROCE 2030? V ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ

Svět každoročně přichází o statisíce hektarů lesů. Více než sto zemí, které reprezentují asi 85 % světových lesů, se dohodlo, že do roku 2030 zastaví deforestaci. Tím by se mělo Zemi pomoci, protože stromy mají skvělou vlastnost – absorbují CO₂. A pokud se na takovém cíli dohodlo tolik zemí, zní to přinejmenším pozitivně, u slov ale nezůstalo. Na tento cíl má jít přes 19 milionů dolarů, v přepočtu tedy asi 420 milionů korun.

Pravdou ovšem zůstává, že takové cíle ne vždy dopadnou na úrodnou půdu. V roce 2014 se diplomaté dohodli na podobném cíli, od toho roku se ovšem deforestace nejenže nesnížila, ale dokonce narostla, především činností brazilské vlády v Amazonském pralese. Tentokrát jsou ovšem diplomaté ambiciózní o něco oprávněněji, na tento cíl má jít mnohem větší částka než posledně.

UHLÍ KÁMEN ÚRAZU

Na čem se ovšem svět stále nedokázal dohodnout, je konec uhlí. Ačkoliv více než 40 zemí, včetně třeba Polska, potvrdilo svůj záměr odejít od produkce elektřiny z uhlí, které je největším znečišťovatelem ovzduší a nejvíce přispívá ke klimatické změně, pořád je tu necelých 160, které tento záměr nesdílí. Mezi nimi i největší znečišťovatelé v podobě USA a Číny nebo také Česká republika.

Jak by tento cíl ale měl vypadat? Signatáři se zavázali ukončit veškeré investice do mezinárodní i domácí produkce uhelné energie a také ukončit fungování veškerých uhelných elektráren, a to do roku 2040 pro velké ekonomiky, do roku 2050 pro chudší země. Zbytek světa? Ve finální COP26 dohodě je značně kompromisní fráze o „omezení“ uhlí, nikoliv ukončení jeho využití, za což vdčíme především Číně a Indii.

FINÁLNÍ DOHODA A (NE)SPLNĚNÉ SNY

Jak mnozí ze Summitu znají, nebo brzy poznají, v jakékoliv multilaterální dohodě je potřeba sáhnout ke kompromisům. Obzvláště, pokud se jedná o doslova celý svět. Ve finálním znění COP26 dohody je tak hned několik kompromisních bodů, ovšem i ty znamenají závazek.

Svět se zavázal omezit emise oxidu uhličitého, poprvé se objevuje konkrétnější plán omezení uhelné elektřiny, světovládcí se dokonce dohodli, že přestanou pumpovat peníze do snížení cen fosilních paliv. A rozvojové země dostanou od mezinárodního společenství rekordní částky, aby měly možnost bojovat proti klimatické změně.

Zelená idylka? Ačkoliv mnoho státních představitelů si dohodu chválí, jiní nesouhlasí. „Je to důležitý krok, ale nedostačující,“ kritizuje summit generální tajemník António Guterres. Nemusíme ale chodit pro kritiku (věkově) nikterak daleko, nejslavnější aktivistka Greta Thunbergová označila dohodu třemi celkem prostými slovy: „Bla, bla, bla.“

.....

RECENZE: SEZNAMTE SE, DUNA

MICHAELA STAŇKOVÁ

redaktorka

Pokud nežijete v jeskyni daleko od civilizace, nemohlo vám uniknout, že slovo „Duna“ si v posledním měsíci špitá každý vrabčák na střeše. Pokud jdete s trendy, nejspíš jste ten vrabčák. O čem ale ta Duna vlastně je? Přináší nám něco nového, nebo je to jen další přečeňované sci-fi určené trhat kasovní rekordy?

NEZFILMOVATELNÁ PŘEDLOHA?

Píše se rok 1957 a žurnalista Frank Herbert odjíždí do Oregonu, aby napsal nikdy nepublikovaný článek o ozdravném procesu písečné krajiny „sand dune stabilisation“, který spočívá ve vysazování zeleně a vytváření pevných kořenových systémů. V tom samém roce získává Ghana nezávislost na Spojeném království. Na jedné straně zuří válka ve Vietnamu, na druhé se hromadí bohatství a roste konzum, aby se následná šedesátá léta mohla nazývat „zlatá“. S těmi pak přichází Kubánská krize, hippie revolta znechuceného mládí a stále větší nedůvěra v politickou reprezentaci. To vše se odehrává zahalené v hávu studené války. Nahodilé situace, které přece něco poji.

V tu dobu totiž ten jistý ekologicky smýšlející žurnalista Herbert začíná s velkolepým literárním dílem Duna, ve kterém cizáci ždímají zpustošenou planetu a pojmy jako politikaření a sociální nerovnost zde mají své nezastupitelné místo. Dnes se citáty z Duny hemží tweety Elona Muska a ve světě filmu se s nadšením nemluví o ničem jiném, než o jejím novém zpracování na plátně. Wau. Jak se to ale stane?

V případě nové filmové senzace by bylo pošetilé přiřknout všechny zásluhy za velice povedený a úspěšný film pouze knižní předloze. Štáb v čele s režisérem Denisem Villeneuvem odvedl precizní práci a ukázal, že s pokorou k velelidu lze do filmové podoby převést i „filmově nezpracovatelnou“ předlohu. Po nešťastném pokusu Davida Lynche z roku 1984 se o Duně začalo tradovat totéž, co o knihách H. P. Lovecrafta - totiž, že filmová verze nemůže přinést nic dobrého.

PSYCHOTORPNÍ KOŘENÍ A ZIMMER

Namísto vměstnání co nejvíce obsahu do dvou a půlhodinové stopáže, ale Denis Villeneuve zvolil strategii pozvolného předkládání témat. Co se v roce 1984 vešlo do jednoho filmu, rozdělilo se nyní na dvě části. A působí to dobře. Film je klidný a nesmírně sugestivní. Táhlé záběry rozevřených hávů a poletujícího psychotropního koření v závanu rozpálené pouště, podtržené hudbou Hanse Zimmera vás pohltí. Pokud se necháte.

V téhle atmosféře se přenesete do budoucnosti roku 10 191 na planetu Arrakis. Arrakis, neboli Duna, je zvláštní místo. Nic zde není – voda, příznivé přírodní podmínky, přívětiví obyvatelé – a přece se zde dá pohádkově zbohatnout (samozřejmě za cenu devastace krajiny i domorodců zvaných Fremeni). Těží se tu totiž koření, melanz chcete-li, „nejvzácnější substance ve vesmíru“. Je to psychotropní látka vonící po skořici, která při častém užívání barví oči do modra. Má mnoho blahodárných účinků, především je však esenciální pro chod meziplanetární dopravy kvůli navigaci vesmírných plavidel. A za to si Dunu stojí podmanit.

Z důvodu těžby jsou Fremeni nuceni sledovat zhoubu jejich milované planety. S pouštními podmínkami jsou dokonale sžiti – pohybují se pouští jako tanečníci, aby dusotem rytmických kroků nepřilákali monstrózní písečné červy a recyklují svůj pot na vodu. Ze všeho nejvíc ovšem touží zbavit se nadvlády cizáků a proměnit Arrakis v místo plné zeleně a života. Své naděje na záchranu upínají k příchodu mesiáše.

Není náhodou, že zrovna na Arrakis začíná nová etapa rodu Atreidů. Místo bohatství na ně ale čeká spiknutí, když se ukáže, že zneprátelený rod Harkonnenů spolu s padišáh imperátorem, plánují jejich vyvraždění. To se však nepovede zcela, jelikož unikne mladý Paul Atreides se svou matkou Jessicou. Toto neobvyklé spojení matka-syn má nesmírný význam. Paul po matce zdědil nezměrnou sílu a do proroctví o mesiáši pasuje perfektně. Na to, co se ovšem na pouštní scéně odehraje mezi Fremeny, Paulem a Harkonneny dál, si musíme počkat pravděpodobně do roku 2023.

NOVÁ HVĚZDA FILMOVÉHO NEBE

Už nyní je ale docela jisté, že jsme svědky nové hvězdy na nebi science fiction, protože Duna rozhodně nezapadne mezi tuctové zapomenutelné snímky. I když má kontury klasického sci-fi – jako zvláštní ritualizované pohyby postav, monstra a vesmírná plavidla – a na první pohled se může zdát jako „něco mezi Star wars a Hrou o trůny“, přináší Duna neokoukané prvky. Spíše než na akci, je zaměřená na myšlenku a divák si po zhlédnutí odnáší zcela jedinečný zážitek.

Pokud vám jde nicméně jen o děj, u tohoto článku můžete skončit a na film se nedívat, jelikož se nic moc nového nedozvíte. Pokud jste ale ochotni nechat si nahlodat myšlenky o poznání více nebo chcete jenom vidět, jak geniálně v budoucnosti vyřeší koncept lampiček, běžte do kina, dokud je čas.

A proč je Duna tak kultovní záležitostí snad už z výše zmíněného více či méně prosvítá. Do neotřelých dimenzí projektuje známé motivy a témata, a dává tak podněty pro přehodnocování aktuálního dění na naší planetě, která vytrvale snáší podpásovky ze všech stran. Můžeme si zahrát myšlenkové hry a ptát se, kdo jsou Fremeni nebo naopak Harkonnenové našeho světa, zda-li bude pro spásu též lepší vyčkat příchodu mesiáše, nebo se mesiášem stát (jistí známi vizionáři na tom už dozajista pracují) s tím, že druhých příchodů Ježíše bylo již dost.

Duna tak není „jen“ sci-fi. Je to první sci-fi román kladoucí důraz na životní prostředí, je to kritika doby, společnosti i jednotlivců, přenáší archetypy. Ať už jste v šedesátých letech při jejím vzniku, dneska v kinosále nebo za tisíce let na Arrakis, ohledně kritizovaných problémů se budete cítit pořád a pořád stejně – možná sklíčeně, možná odhodlaně něco změnit, vždy však okouzleně jedinečnou atmosférou vzdálené planety.

POŘADATEL

AMO.CZ

TOP PARTNEŘI

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

PRAHA
PRAGUE
PRAGA
PRAG

Zastoupení v České republice

embassy

PARTNEŘI

UNIVERZITA
KARLOVA
V PRAZE

Embassy of Canada
Ambassade du Canada

MEDIÁLNÍ PARTNER

RESPEKT

TIRÁŽ

CHRON, Občasník Pražského studentského summitu,
registrováno MK ČR E 16149, vydává Asociace pro mezinárodní otázky (AMO),
Žitná 608/27, 110 00 Praha 1; tel.: 224 813 460; amo.cz / studentsummit.cz;
e-mail: info@amo.cz / summit@amo.cz;

šéfredaktor: Daniel Baláž, tel.: 914 253 166, e-mail: chronicle@amo.cz;

editoři: Esther Hyhlíková, Anna M. Podlipná;

redakce: Filip Lupjan, Štěpán Doležal, Stanislav Kamenický, Michaela Staňková,
Matěj Čumpelík, Michal Douša;

sazba: Stanislav Kamenický;

korektura: Michaela Staňková;

ilustrace: Markéta Ptáčková.